

Az uniós támogatásokkal kapcsolatos ellenőrzési tapasztalatok

Dr. Dencső Balázs, Főigazgató
Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság

Felügyeleti szervek, az ellenőrző hatóság szerepe

Európai Számvevőszék

Európai Bizottság

3. szint (lezárás): Ellenőrző Hatóság (AA)

2. szint (rendszerellenőrzések és folyamatellenőrzések):

Ellenőrző Hatóság

1.szint: irányító hatóságok (MA), közreműködő szervezetek (IB)

Belső ellenőrzések (a szervezeten belül)

Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság

- Központi költségvetési szerv;
- Szakmai tevékenységében független;
- A Nemzetgazdasági Minisztérium fejezetén belül;
- Az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap (KA) tekintetében végez (központosított) ellenőrző hatósági feladatokat, a 2007-2013 közötti programozási időszak vonatkozásában;
- Ellenőrzési feladatokat végez más uniós és nemzetközi támogatások tekintetében (Szolidaritás és Migrációs támogatások szervezése, Európai Területi Együttműködési Programok (ETC), IPA-program, Svájci-Magyar Együttműködési Program, Norvég, illetve EGT Finanszírozási Mechanizmus stb.)

EUTAF (folyt.)

- Feladatok: a megfelelés ellenőrzése, stratégia, tervek megalkotása, audit, jelentések összeállítása
- Rendszerellenőrzések (a hatóságoknál végzik el) és mintavételes ellenőrzések (a kedvezményezettekénél végzik el)
- Mintavételes ellenőrzések:
 1. Fizikai
 2. Pénzügyi
 3. Jogi (beleértve a közbeszerzést)

A közbeszerzés jelentősége

- Több különböző számítás szerint, az uniós támogatások 60-70 százalékának elköltése közbeszerzés útján valósul meg
- A szabálytalanságok 60-70%-a a közbeszerzésekkel kapcsolatos
- A magyar válasz: az értékhatárt elérő értékű szerződések eljárásainak központosított, előzetes ellenőrzése

Az ellenőrzési nehézségek

- A dokumentumok hozzáférhetőek (?)
- A szabályok értelmezése
- Az időtényező (a jogszabály melyik változata volt irányadó – nincs visszamenőleges hatály) – számos esetben, évekkel később, EX-POST ellenőrzés

Ellenőrzés: 2013.

A költségekről az Uniónak tett nyilatkozat: 2012.

Teljesítés: 2011.

Közbeszerzés: 2010.

Problémás területek

1. *Az eljárás típusának kiválasztása* (a legnagyobb mértékben nyílt és átlátható)
2. *Alkalmassági követelmények* (ne legyen indokolatlan korlátozás; kiemelt figyelem, ha csupán 1 ajánlattevő van!)
3. *Bírálati szempontok* (releváns, arányos)
4. *Kizárások* (indokolt?)
5. *A nyertes ajánlattevő alkalmassága* (a kizárások tükrében)
6. *A szerződés módosítása*

Eljárási típusok

- Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás: indokolt esetekben, előre nem látható esetekben (a jogszabály nem, de a hatóság döntése lehet ilyen; vajon általános gyakorlat-e, kivéve, ha szabályozva van – *egy hatóság egyszeri döntése?*)
- In-house beszerzés: ha néhány hónappal később eladásra kerül – tudniuk kellett volna
- A tárgyalásos eljárás nem indokolt, ha a feladat részletei ugyanazok maradnak

„Mesterséges egyesítés”

- Érvek és ellenérvek (az okoknak objektívnek kell lenniük, nem lehet csupán az ajánlatkérő lustasága)
- A feladat típusa (építmény – park), munkaterületek, szétválaszthatóság
- Szorosan kapcsolódik a referenciákhoz (lehet, hogy versenykorlátozás)

Alkalmassági követelmények

- a verseny indokolatlan korlátozása
- „személyre szabott”?
- a referenciában fel kell tüntetni, hogy mekkora rész esik az ajánlattevőre
- az egyenértékű igazolásokat el kell fogadni (kölcsonös elismerés)
- uniós támogatást élvező referencia munkák (*építés?, projektvezetés?, PR?*)

Bírálati szempontok

- Vidéki fióktelepek száma – irreleváns
- ISO tanúsítvány: alkalmassági követelmény
- A követelmények lehetnek szubjektívek, de az elbírálásnak előre kialakított, objektív kategóriákon kell alapulnia (pl. a stratégia, a módszer elbírálása)
- A súlyozásnak ésszerűnek kell lennie (az árak kell meghatározónak lennie – de nem mindig)
- Bizonyos esetekben maximális határértéket kell megállapítani

Konkrét esetek

- Érvénytelen, mert a szervezeti ábra nem tartalmazott neveket: rossz döntés, ha a nevek az ajánlat más részében szerepelnek
- Elfelejtik áthúzni az üres oldalakat: javítási lehetőséget kellett volna felajánlani, a legolcsóbbat elutasították

Szankciók

1. A legolcsóbb (ha érvényes?) ajánlat és a nyertes ajánlat közötti különbség
2. COCOF 07/0037/03 iránymutatás
 - mennyibe kerül és miért
 - a közösségi értékhatár alatt és felett

I. rész (értékhatár felett)

- Nincs közzététel: 100%
- Korlátozott közzététel: 25%
- Indokolatlan módosítások: 25-100%
- Jogellenes alkalmassági követelmények vagy bírálati szempontok: 5-100%

II. rész (értékhatár alatt)

- Verseny mellőzése: 25%
- Jogellenes alkalmassági követelmények vagy bírálati szempontok : 5-10%
- Egyenlő bánásmód elvének megsértése: 5-10%

Javaslatok

- Alapvetően változatlan jogszabályi háttér
- Képzés és javadalmazás a tisztviselőknek
- Közös adatbázis (ügyek, ítéletek, ellenőrzések)
- Központosított ellenőrzési rendszer
- Rendszeres időközönként egyeztetés az ellenőrzési hatóság, COM és a nemzeti hatóságok között

Köszönöm a figyelmet!